

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ В МОРЕГОСПОДАРСЬКОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

Орліченко М.О., студентка гр. 6435м,

Лясова І.В., зав.кабінетом ННЦ ЗДО

Науковий керівник: Тубальцева Н.П., к.е.н., доцент НУК

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Україна, м. Миколаїв

marina.sheelove@gmail.com

***Анотація.** Розглянуто вплив логістичної системи на морегосподарський комплекс України. Переваги морських перевезень. Виявлено основні етапи логістичного управління для вдалого керування морським сектором країни.*

***Ключові слова:** логістика, логістичне управління, морегосподарський комплекс.*

Вступна частина. У зв'язку зі зміною процесів зовнішнього середовища функціонування підприємств необхідним стає застосування та впровадження новітніх методів у їх управлінні. При цьому, недостатньо, щоб ефективними були окремі управлінські рішення, необхідно прагнути до ефективності ведення господарської діяльності в цілому. Це потребує поглибленого вивчення сучасних методів управління, зокрема, логістики, яка базується на традиційних підходах і є рушійним елементом управління виробництвом і процесами обігу ресурсів.

Незважаючи на значні успіхи, досягнуті у сфері логістики, погляди вчених щодо тлумачення даного поняття досить різняться, що й визначає актуальність даного дослідження.

Україна – морська держава, виходячи з її просторових і геофізичних особливостей, місця й ролі в глобальній та регіональній системах міжнародних відносин. Вона здобула цей статус завдяки географічному положенню з виходом в океан, довжині морських кордонів та площі водного простору, а також вагомому внеску у вивчення Світового океану та розвиток судноплавства. Проте за роки свого державного розвитку Україна практично втратила первісні позиції морської держави значною мірою в зв'язку з суттєвим зниженням рівня конкурентоспроможності її морегосподарського комплексу.

Відомо, що на сучасному етапі європейська інтеграція є одним з основних пріоритетів української державної політики. Проте транспортна система країни все ще не відповідає стандартам і вимогам Європейського Союзу і відзначається суттєвим відставанням щодо інфраструктури, обладнання і норм [7]. Варто підкреслити, що інтеграційні процеси транспортного комплексу України не мають обмежуватися лише його адаптацією до вимог та стандартів ЄС, а також вимагають застосування методичних підходів до організації управління розвитком транспортних систем, що ґрунтуються на концептуальних засадах логістики.

Метою роботи є визначення механізмів логістичного управління у морегосподарському комплексі України та доцільність їх використання.

Основна частина. Особливістю логістики є її здатність не тільки керувати потоковими процесами, а й забезпечувати організацію раціонального управління ними з метою виявлення прихованих резервів управління, головним чином, у вигляді додаткових доходів і прибутку підприємства та інших ринкових структур.

Логістика призначена для реорганізації форм і методів управління потоковими процесами з метою виявлення та використання додаткових резервів за рахунок продуктивних факторів і джерел.

У наукових джерелах логістичне управління загалом визначено як:

– своєрідне адміністрування логістичної системи, тобто виконання основних управлінських функцій (організація, планування, регулювання, координація, контроль, облік та аналіз) для досягнення цілей логістичної системи [1];

- процес цілеспрямованого впливу на логістичні потоки з метою балансування їхнього руху і досягнення ефекту синергізму [2];
- процес формулювання стратегії, планування, управління і контролю за переміщенням і складуванням сировини, матеріалів, виробничих запасів, готових виробів та формуванням інформації від пункту виникнення до пункту використання (споживання) з метою найефективнішого пристосування та задоволення потреб клієнта [3];
- цілеспрямований вплив на просторово-часове балансування бізнес-процесів, пов'язаних із формуванням потоків матеріальних і нематеріальних цінностей, метою якого є ефект синергізму, що проявляється в чистому грошовому потоці підприємства [4];
- цілеспрямований вплив на логістичні потоки з метою синхронізації їхньої взаємодії і досягнення ефекту синергізму [5];
- процес приведення інфраструктури підприємства до стану рівноваги або досягнення цілей з ефективного забезпечення та обслуговування логістичних процесів та операцій на підприємстві [6].

На сьогодні логістика як один з ефективних інструментів планування організації та управління процесами руху матеріального та супутніх йому потоків спрямована на отримання максимального прибутку всіма учасниками конкретного транспортно-розподільчого процесу шляхом оптимізації їх логістичних витрат у певному просторі та часі. При цьому координацію технологічної, технічної та організаційно-економічної взаємодії між усіма функціональними ланками забезпечує відповідна логістична система.

Згідно з досвідом розвинутих країн використання логістичних систем дає змогу зменшити загальні логістичні витрати майже на 12-35%, транспортні витрати на 7- 20%, витрати на навантажувально-розвантажувальні роботи та збереження матеріального потоку на 15-30%, а також прискорити швидкість обігу матеріальних ресурсів на 20-40% та скоротити їх запаси на 50-200%.

Усе це свідчить про те, що одним із важливих факторів економічного зростання є формування інтегрованих транспортно-логістичних систем, що охоплюють окремі країни та регіони.

Морегосподарський комплекс як об'єкт впливу державної морської політики – це територіальне поєднання суб'єктів господарської діяльності галузі морського транспорту, суб'єктів інших галузей, незалежно від форм власності, які взаємодіють між собою та конкурують в межах однієї сфери діяльності, з метою задоволення потреб населення та суспільного виробництва в продукції та послугах за допомогою використання ресурсів Світового океану, інтелектуально-професійних і створених людиною засобів [8].

Україні, яка прагне відновити і примножити свої позиції на ринку морських перевезень, важливо врахувати тенденції розвитку ринку морських перевезень на сучасному етапі.

Серед них доцільно виділити наступні:

- 1) У формуванні попиту на послуги морського транспорту зростає роль країн, що розвиваються
- 2) У структурі морських вантажних перевезень переважають сировинні товари.
- 3) Пріоритет у перевезеннях морським транспортом віддається перевезенню вантажів порівняно з перевезенням пасажирів.
- 4) Контейнеризація здійснила революцію в світовому вантажному судноплаванні, ставши ключовим чинником розвитку інтермодальних та мультимодальних перевезень та значно підвищивши ефективність галузі.
- 5) Революція в інформаційних технологіях і технологіях зв'язку значно знизил витрати на зв'язок при транспортуванні вантажів. Це дозволило з'явитися новим мережам, управлінню загальним рухом вантажів й додало потужного стимулу розвитку морської логістики.
- 6) Зростання числа вигідних можливостей із реєстрації суден у відкритих реєстрах країн дозволяє судноплавним компаніям обходити витратні законодавчі нормативи (із соціальних, податкових питань) та поєднувати відносно невисоку вартість капіталу в

розвинених країнах з низькими витратами з оплати праці моряків в країнах, що розвиваються.

7) Посилення міжнародних вимог і нормативів у сфері безпеки експлуатації суден та охорони навколишнього середовища, регулювання емісії викидів під час експлуатації суден.

8) Формування глобальної системи розподілу вантажів у секторі міжконтинентальних перевезень.

9) Зміна структури світового флоту на користь великотоннажних суден, оскільки більш крупні судна скорочують витрати на одиницю екіпажу, пального, вартості простою, страховки, обслуговування і ремонту.

10) Збереження низького рівня фрахтових ставок, обумовлений млявим світовим економічним зростанням, низьким або нестабільним попитом і надлишковою пропозицією на світових ринках морських перевезень.

11) Забезпечення безпеки вантажів і боротьба з піратством стають дедалі важливішими складовими процесу морських перевезень, яким приділяється значна увага в сучасних умовах загострення економічних дисбалансів і військових конфліктів між країнами.

Висновки. Підводячи підсумки можна точно сказати, що доцільність формування і вдосконалення морегосподарського комплексу України механізмами логістичного управління очевидна, оскільки в світі сьогодні неможливо уявити країну, що має вихід до моря, без пріоритетного розвитку морського сектору і впровадження зваженої та дієвої морської політики, які формують основу заможного суспільства та ефективної конкурентоспроможної економіки країни. Навіть ті країни, що не мають морських кордонів, намагаються долучитися до освоєння ресурсів Світового океану та організації раціональних і безпечних транспортно-логістичних мереж доставки вантажів, вироблених в рамках міжнародного поділу праці. Логістичні механізми у цій структурі якнайкраще сприяють створенню конкурентоспроможної морської ринкової системи.

REFERENCES

- [1] Дыбская В.В., Зайцев Е.И., Сергеев В.И., Стерлигова А.Н. Логистика: учебник / В.В. Дыбская, Е.И.Зайцев, В.И.Сергеев, А.Н.Стерлигова; под ред. В.И. Сергеева. М.: Эксмо 2012. 944 с. (Полный курс МВА).
- [2] Забуранна Л.В. Логістичне управління підприємством: сутність та передумови розвитку [Текст] / Л.В. Забуранна // Сталій розвиток економіки. – 2010. № 7. С. 120–123.
- [3] Мочерний С.В. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 2. / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. // – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. 864 с.
- [4] Фролова Л.В. Механізми логістичного управління торговельним підприємством: [монографія] / Лариса Володимирівна Фролова. Донецьк: ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2005. 322 с.
- [5] Паласюк Б. Логістичне управління підприємством: сутність і основні принципи / Б.Паласюк // Галицький економічний вісник. 2012. № 3(36). С. 166–170.
- [6] Струтинська. І.В. Проблеми логістичного управління підприємствами / І.В.Струтинська// Наука й економіка. Менеджмент і маркетинг. 2010. № 4 (20).
- [7] Сирийчик Т. Транспортна політика України та її наближення до норм Європейського Союзу [Електронний ресурс] / Т. Сирийчик та ін.; за ред. Марчіна Свенціцькі. – К.: Аналіт.-дорадч. центр Блакитної стрічки, 2010. – 102 с.
- [8] Державна підтримка розвитку морегосподарського комплексу України (організаційні та правові аспекти): монографія / [О.М. Кібік, О.П. Подцерковний, Ю.З. Драпайло, В.О. Котлубай та ін.]; за ред. О.М. Кібік, О.П. Подцерковного. – Херсон: ФОП Грінь Д.С., 2014. - 442 с.
- [9] Гришина Н.В. Логістичне управління підприємствами транспортної системи / Н.В, Гришина, І.М. Звіришина // Електронне наукове фахове видання «Східна Європа: економіка, бізнес та управління» Випуск 1 (12). Дніпро. 2018. С. 148-155

Trends in the development of logistic management in the maritime economy of Ukraine

Abstract. Influence of logistics system on the sea-economy complex of Ukraine is considered. Advantages of sea transportation. The main stages of logistics management for successful management of the country's maritime sector have been identified.

Keywords: logistics, logistics management, Marine economy of Ukraine.

Орличенко М.О., студентка гр.6435м

Тенденции развития логистического управления в морехозяйственном комплексе Украины

Аннотация. Рассмотрено влияние логистической системы на морехозяйственный комплекс Украины. Преимущества морских перевозок. Выделены основные этапы логистического управления для успешного управления морским сектором Украины.

Ключевые слова: логистика, логистическое управление, морехозяйственный комплекс.